

**Fundacja Central European Academy Studies and Certification (CEASC),
Polska
Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności (WSIU),
Łódź, Polska**

**NOWOCZESNA EDUKACJA:
FILOZOFIA, INNOWACJA, DOŚWIADCZENIE**

Nr2(6) - 2016

**Łódź
Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności
2016
ISSN 978-83-60282-31-1**

Redakcja:

Rektor WSIiU, Prof. zw. Dr hab. **Krzysztof Dems** – redaktor naczelny
Prezes Zarządu Fundacji CEASC **Mykola Smolinskyy**
– zastępca redaktora naczelnego

Kolegium Redakcyjne:

Nauki psychologiczne

Julia Bystrowa, Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności (WSiU), Prof. zw. Dr hab., Polska

Nauki pedagogiczne

Wiktor Synjow, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia M. P. Dragomanowa, IPPiP, Dyrektor Instytutu, Akademik NAPN Ukrainy, Prof. zw. Dr hab., Ukraina

Krystyna Baranowicz, Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności (WSiU), Prof. zw. Dr hab., Polska

Tatiana Owczynnikowa, Leningradski Państwowy Uniwersytet imienia A. S. Puszkina, Prof. zw. Dr hab., Rosja

Hervé Benoit, wydawca «La nouvelle revue de l'ais», redaktor naczelny, Prof. nadzw. Dr hab., Francja

Ludmila Hoppe, Uniwersytet Humboldta w Berlinie, Prof. nadzw. Dr hab., Niemcy

Nauki społeczne

Eduard Afonin, Narodowa Akademia Administracji Publicznej przy Prezydencie Ukrainy, Prof. zw. Dr hab., Akademik ATU, Ukraina

Nauki prawne

Mykola Karczewski, Ługański Państwowy Uniwersytet Spraw Wewnętrznych imienia E. O. Didorenka, Prorektor, Prof. zw. Dr hab., Ukraina

Nauki gospodarcze

Olga Ilasz, Lwowska Akademia Handlowa, Prof. zw. Dr hab., Ukraina

Iryna Bobuch, Institute for Economics and Forecasting National Academy of Sciences, Prof. nadzw. Dr hab., Ukraina

Nauki medyczne

Andrzej Petrunia, EuroEyes, Prof. zw. Dr hab., Chiny

Nauki farmaceutyczne

Walentyń Toloczko, Narodowy Uniwersytet farmaceutyczny MOZ Ukrainy, Naczelnik Wydziału Zarządzania i Ekonomii Farmacji, Prof. zw. Dr hab., Ukraina

Nauki biologiczne

Włodzimierz Ziółkowski, Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności (WSiU), Dziekan Wydziału Pedagogiki i Promocji Zdrowia, Prof. Dr., Polska

Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie – Nr 2(6). – Łódź : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności

Niniejsza publikacja została wydana z inicjatywy Fundacji Central European Academy Studies and Certification (CEASC), Bydgoszcz (Polska) przy współpracy z Wyższą Szkołą Informatyki i Umiejętności (WSiU), Łódź (Polska).

Publikacja zawiera artykuły na temat modernizacji ukraińskiej przestrzeni edukacyjnej, wdrażania innowacji naukowych i pedagogicznych w ramach kwalifikacji europejskiego Szkolnictwa Wyższego oraz Europejskich Ram Kwalifikacyjnych dla uczenia się przez całe życie.

Zbiór materiałów skierowany jest do wykładowców i studentów oraz pracowników administracyjnych Szkół Wyższych i innych zainteresowanych stron.

CONTENTS

FILOZOFIA I PSYCHOLOGIA EDUKACJI.4

Borysov R.I.

Motivation of educational activity as the factor of formation of educational practices of ukrainian and polish students: a comparative analysis.....4

Branitska T.R.

Training as the mean of conflictological culture formation with the future experts of socionomical sphere.....10

Frytsiuk V. A.

Acmeological aspects of research problem of personality's self-development.....15

Garkavchenko K.G.

Ice melting as the huge opportunity for policy making.....20

Kashaba O.Y., Shcherbyna I.V.

Arguments regarding the necessity of studying of discipline "Political science" by non-core students of higher educational institutions23

Korchova O. M.

On the issue of the conceptual basis of intending socionomists rhetorical education ..27

Koropatnik I.M.

Principles of Interaction between Civil Society and the Armed Forces of Ukraine in Current Period.32

Malashevskia I.

Forms of music education on the basis of sanogen and personal approach in the system of pre-school and primary school education.....41

Marchenko O. G.

Role of educational environment in formation of professional competence of future military specialists47

Savchenko T. A.

Types and kinds of professionally oriented communication of future social teachers.....51

Saliy A.

Philosophy of leadership: pragmatism and existence 56

Sodomora P.

Semiotyczny aspekt w kształtowaniu ukraińskiego filozoficznego systemu terminologicznego..... 60

HISTORIA EDUKACJI 65

Gurina V.O.

The development of female education in religious educational institutions of Ukraine in the second half of the XIX century 65

Lakhmotova Y.V.

The origins of the ideas of formation of the system of teaching foreign languages primary school students in PRC (1949-2001)..... 69

Opushko N.R.

Extrapolation of teaching experience schools podillya first half nineteenth century at the present stage 74

EDUKACJA HUMANISTYCZNA 80

Aristova N.O.

Analysis of scientific approaches to classification of professional competency of future philologists 80

Bezruchko O.V.

Ukrainian's period of cinemapedagogical and scientific activity of Heorhij Avenarius..... 85

Pak I.V.

Academic culture: essence, concept, main forms and elements 90

Fendrikov K.M.

The role and place of the university press in creating the image of a higher education institution..... 96

Yaremenko N., Kolomiyets N.

«Emotional and volitional existential «happiness» in the D.Keyes novel «Flowers for Algernon»101

EDUKACJA SPECJALNA 106

Bystrova Yu. A., Kovalenko V. E.

Developing Achievements of the Scientific School of Academician V.Synov in Implementing Inclusive Education in Ukraine ... 106

Zelinskaya-Lubchenko K. A.

Differential diagnosis of motor alalia 112

Lukash L.V.

The didactic model of education of the future elementary school teachers to activities for the prevention of violations of children's posture. 116

EDUKACJA MEDYCZNA 123

Antonenko M.Yu., Sayapina L.M., Znachkova O.A.

Interactive forms of study on stage Postgraduate studies of Dentists. 123

Starostenko O.V., Kravchuk M.G., Dymar N.M., Romanenko O.V.

The role of medical biology in the formation of medical students' professional competence. 126

NAUKI FARMACEUTYCZNE:**EDUKACJA, EKONOMIKA I****ZARZĄDZANIE 131**

Tolochko V. M., Adonkina V. Iu.

Diuretics: Study of Assortment, Social and Economic Affordability and Consumption in Ukraine..... 131

GOSPODARKA I EDUKACJA: ZWIĄZEK TEORII Z PRAKTYKĄ..... 136

Bokovets V.V.

Corporate conflicts in the management system Corporation 136

Pogrischuk G.

International experience in the ecological safety management of agrarian production 140

Shuplat O.M.

Public-private partnership as an innovative form of attracting financial resources in the tourism sector 145

Tymokhova G.B.

Institutionalization of the "LLL" concept by the example of development experience of KhUH "PUA" 151

MODERNIZACJA EDUKACJI 157

Bayurko N. V.

Formation of Future Biology Teachers' Readiness to Develop Ecological Competence of Secondary School Pupils..... 157

Pradivlyanny M.G.

Theoretical foundations of electronic educational resources in «information explosion» 162

Kozhushko A.N.

The modern stage of development of the security council's reforming process: problems and perspectives..... 168

Shebanin V.S., Novikov O. Ye.

Educational scientific and industrial pig complex of mykolayiv national agrarian university 173

Soter M.V.

Theoretical aspects of the formation of readiness to intercultural communication of the future marine engineers..... 177

Post-graduate student, Soter M.V.
Kherson State University, Ukraine
+380993177538; +380984316607;
kulbatska@mail.ru

THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF READINESS TO INTERCULTURAL COMMUNICATION OF THE FUTURE MARINE ENGINEERS

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ- СУДНОМЕХАНІКІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Soter M.V. Theoretical aspects of the formation of readiness to intercultural communication of the future marine engineers

The main aspects of the formation of readiness of future marine engineers of intercultural communication are highlighted in the article. The essence of the concepts «readiness», «professional readiness», «intercultural communication», «readiness to intercultural communication» is examined. The components of the concept of «readiness» are pointed out. It is noted that intercultural communication is an important aspect of marine specialists' successful professional activity. The author of the article underlines that future marine specialists should be prepared for an effective interaction with a foreign partner.

Key words: readiness, professional readiness, intercultural communication, readiness to intercultural communication.

Актуальність дослідження.
 Процеси всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції та уніфікації сприяють інтенсивному зростанню мобільності фахівців. Так, у динаміці міжнародних професійних контактів посилюється соціальна значимість міжкультурної комунікації як засобу доступу до світових інформаційних

ресурсів і шляхів професійної самореалізації.

На часі суттєво важливою є здатність компетентно вирішувати виробничі питання у ситуаціях міжкультурного спілкування, зокрема морськими фахівцями, інженерами-судномеханіками. Рівень підготовки таких спеціалістів має відповідати вимогам як державних освітніх стандартів, так і міжнародних, оскільки більшість випускників морських навчальних закладів, як правило, працюють в умовах міжнародної взаємодії. Очевидно, що за жорсткої конкуренції та глобалізації сучасного суспільства, спеціалізовані посередницькі («крюїнгові»), як вітчизняні, так і міжнародні, судноплавні компанії спрямовані на пошук фахівців з високим рівнем професійної підготовки, ініціативних, комунікабельних, здатних до прийняття нестандартних рішень, які легко адаптуються до нових умов, ефективно взаємодіють з членами інтернаціональних команд, зі знанням іноземної мови. Дійсно, у наш час значна частина екіпажів суден (майже 65%) світового флоту стають багатонаціональними [19], відтак, відмінними за національними, мовними та культурологічним ознаками.

Практика і результати наукових досліджень підкреслюють, що підготовка майбутніх морських інженерів у вищому навчальному закладі націлена у першу чергу на отримання професійних знань, а знання з міжкультурної комунікації, як невід'ємної складової побудови конструктивного діалогу, співпраці, толерантної взаємодії з представниками та культурою інших країн, вміння сприймати і розуміти інші культурні позиції і цінності, уявлення про міжкультурну комунікацію як спосіб суб'єкт-суб'єктної взаємодії в умовах полікультурного середовища, залишається поза увагою. Крім того, аналіз наукової та навчально-методичної літератури показав, що нині підготовка фахівців до міжкультурної комунікації має ряд суттєвих проблем, перш за все це пов'язано з відсутністю

дисциплін, що готують майбутніх фахівців до міжкультурної комунікації, лише деякі її аспекти включені до курсу «Іноземна мова за професійним/науковим спрямуванням».

За таких умов виникає потреба в детальному вивченні питань, що безпосередньо стосуються готовності майбутніх фахівців до міжкультурної комунікації. Вивченню різних сторін проблеми готовності у системі вищої освіти присвячені роботи (О. Єфремова, О. Ковальова, Л. Кондрашової, О. Леонтьєв, А. Линенко, В. Моляко, К. Платонова та ін.), питання «готовності майбутніх спеціалістів до міжкультурної комунікації» відображено у наукових розвідках (Г. Дев'ятової, В. Єрьоміна, А. Козак, Н. Паперної, М. Сафіної, Л. Юсупової).

Відтак, **мета статті** – проаналізувати теоретичні аспекти формування готовності майбутніх інженерів-судномеханіків до міжкультурної комунікації.

Розгляд готовності до міжкультурної комунікації майбутніх інженерів-судномеханіків необхідно випередити уточненням поняття «готовності» у широкому сенсі. При цьому відзначимо, що питання «готовність» досліджується багатьма науками серед яких, філософія, психологія, соціологія, соціальна психологія, педагогіка.

Вивчення різних підходів щодо поняття «готовність», що відображено у таблиці 1, дало змогу визначити, що наповнення категорії «готовність» конкретним змістом зумовлюється тим видом діяльності, оволодіння яким виступає метою підготовки й буквально означає складну систему якостей і властивостей особистості, що дозволяють їй ефективно виконувати конкретну діяльність. Так, зміст і структура готовності визначаються вимогами діяльності.

Складним завданням при вивченні поняття «готовність до діяльності/ професійна готовність» є виділення її

основних компонентів, інакше кажучи, її структури.

В. Сластьонін запропонував включення до структурної організації професійної готовності [18]: психологічну готовність (сформовану (з різним ступенем) спрямованість на діяльність, установку на роботу); науково-теоретичну готовність (наявність необхідного обсягу знань, потрібних для компетентної професійної діяльності); практичну готовність (наявність сформованих на потрібному рівні професійних умінь і навичок); психофізіологічну готовність (наявність відповідних передумов для оволодіння професійною діяльністю, сформованість професійно значущих особистісних якостей); фізичну готовність (відповідність стану здоров'я і фізичного розвитку вимогам професійної діяльності і професійної працездатності).

Л. Гайсина в структурі професійної діяльності виокремлює такі компоненти як мотиваційний (позитивне ставлення до діяльності); орієнтаційний (знання про особливості даного виду діяльності); операційний (володіння способами і прийомами професійної діяльності); вольовий (самоконтроль, уміння управляти діями); ціннісний (самооцінка підготовленості до діяльності) [3, с. 21].

Таблиця 1.

Підходи вчених щодо трактування поняття «готовність»

Автор	Визначення
Даль В.	<i>Готовність</i> – стан чи властивість готового; <i>готовий</i> (по відношенню до людини) має бажання і можливість виконувати щось; зібраний, налаштований на щось [4, с. 396].
Бусел В.Т.	« <i>Готовність</i> - бажання зробити що-небудь» [2, с. 257].
Яременко В.В., Сліпушко О.М.	<i>Готовність</i> «згода зробити що-небудь, стан підготовленості до чогось» [13, с. 148].
Линенко А.Ф.	<i>Готовність</i> - цілісне утворення, яке характеризує емоційно-когнітивну і вольову мобілізаційність суб'єкта в момент його включення в певну діяльність [10, с. 56].
Моляко В.О.	<i>Готовність</i> – це складне особистісне утворення, багаторівнева та багатопланова система якостей і властивостей особистості, які у своїй сукупності дозволяють певному суб'єкту ефективно виконувати конкретну діяльність [12, с. 8].
Кондрашова Л.В.	<i>Готовність</i> як «стан особистості, який постійно змінюється під час переходу від одного етапу формування до іншого (а за відповідних умов може переходити в готовність-якість), і складну якість особистості, що твориться сукупністю педагогічних умов, і цілісну систему зі складною структурою, що характеризує готовність за змістовим наповненням» [9, с. 13].
Подольак Л. Г., Юрченко В. І.	« <i>Готовність до праці</i> – здатність до певної професійної діяльності як результат професійного навчання і виховання; яка є підсумком не тільки професійного розвитку, але й соціальної зрілості особистості» [15, с. 278–279].
Максименко С. Д., Пелех О. М.	« <i>Готовність до того чи іншого виду діяльності</i> є цілеспрямованим вираженням особистості, що включає її переконання, погляди, ставлення, мотиви, почуття, вольові та інтелектуальні якості, знання, навички, уміння, установки» [11, с. 70].
Ковальов О. Г.	<i>Готовність до діяльності</i> - якість особистості, що включає в себе свідомість особистісної та суспільно-значущої діяльності, позитивне ставлення до неї та здатність до її виконання [7, с. 311].
Єфремов О.Ю.	<i>Професійна готовність</i> означає психологічну готовність до самостійного і, при необхідності, творчого виконання професійної діяльності [6, с. 22].
Козак А.В.	<i>Готовність до міжкультурної комунікації</i> – «суттєвий аспект особистісної готовності майбутнього спеціаліста до повноцінної соціалізації, соціальної взаємодії й самореалізації в суспільстві» [8].
Сафіна М.С.	<i>Готовність до міжкультурної комунікації</i> - це інтегративне особистісне новоутворення, що передбачає, як мінімум, наявність певного рівня знання іноземної мови, лінгвокраїнознавчих орієнтацій і комунікативних умінь [17].
Дев'ятова Г. Г.	<i>Готовність до міжкультурної комунікації</i> - складне, багатокомпонентне утворення, що включає в себе: спрямованість особистості на міжкультурну комунікацію, мовні знання та комунікативні вміння [5].

Вчені виділяють тривалу і тимчасову готовність [3, с. 21], перша включає: позитивне ставлення до певного виду діяльності; адекватні вимоги до діяльності; стійкі, довгостроково важливі особливості сприйняття, мислення, емоційно-вольових процесів; необхідні у цій області діяльності знання, навички, уміння, тоді як тимчасовий стан готовності відображає особливості і вимоги до майбутньої ситуації. Зауважимо, що виникнення і становлення тимчасової готовності обумовлюється наступними факторами: розуміння завдання, усвідомлення відповідальності, бажання

домогтися успіху, вироблення плану майбутньої роботи.

К. Платонов у структурі готовності виділяє три взаємозалежних сторони: моральну готовність, психологічну та професійну [14]. Якості, що визначають моральну готовність, автор відносить до соціально-обумовленої сторони особистості, психологічну – до сторони, що об'єднує індивідуальні особливості психічних процесів, професійну - до досвіду особистості.

Нині поняття «готовність» також розглядається у межах компетентнісного підходу (Дж. Равен, Г. Трофімова, А. Хуторський), який передбачає

встановлення в освіті нового типу освітніх результатів, що не зводиться до комбінації відомостей і навичок, а орієнтовані на здатність і готовність особистості до вирішення різного роду проблем, до діяльності. Ці освітні результати, так звані компетентності, розглядаються як готовність вирішувати складні реальні завдання - професійної та соціальної діяльності, світоглядні, комунікативні, особистісні [3; 8; 10; 17]. Таким чином, компетентність, розглядається як готовність, здатність до діяльності.

Проаналізувавши трактування поняття «готовність», ми прийшли до висновку, що дане поняття охоплює рівень освоєння змісту певної діяльності й включає складну систему якостей особистості, що характеризують її всебічний гармонійний розвиток, підготовленість до продуктивного виконання конкретної діяльності, а, отже, соціальної активності.

Перш ніж перейти до окреслення поняття готовності до міжкультурної комунікації, з'ясуємо сутність міжкультурної комунікації.

Так, Ф. Бацевич автор першого в Україні словника найуживаніших термінів теорії і практики міжкультурної комунікації формулює декілька визначень даного поняття, з одного боку «міжкультурна комунікація» – це «процес спілкування (вербального і невербального) людей (груп людей), які належать до різних національних лінгвокультурних спільнот, як правило, послуговуються різними ідіоетнічними мовами, мають різну комунікативну компетенцію», з іншого «увесь спектр можливих типів спілкування, який відбувається за межами можливих соціальних груп (дискурсивних систем), починаючи від груп, представники яких є носіями різних культур, до комунікації між чоловіками і жінками або колегами різного віку тощо» [1, с. 82-83].

Дослідниця питань комунікації Каліфорнійського державного університету С. Тінг-Туми (Stella Ting-

Toomey) зауважила, що поняття «міжкультурна комунікація» використовується для позначення процесу комунікації між членами різних культурних спільнот [20, с. 16-17]. Крім того, вчена відзначила, що цей термін включає також групову взаємодію таких факторів, як: вірування, цінності, норми та сценарії їх взаємодії.

О. Садохін у навчальному посібнику «Вступ до теорії міжкультурної комунікації» розглядає поняття «міжкультурна комунікація» як особливу форму спілкування представників двох чи більше різних культур чи культурних співтовариств у ході обміну інформацією та культурними цінностями [16]. Автор підкреслює, що дане поняття включає в себе комунікацію між культурами, расами, етнічними групами, релігіями та між субкультурами в середині великих культур.

Таким чином, проаналізувавши поняття «готовність», «міжкультурна комунікація», «готовність до міжкультурної комунікації» можемо виокремити наступні характеристики «готовності до міжкультурної комунікації» [5; 8; 17]:

- готовність до міжкультурної комунікації визначається як «суттєвий аспект особистісної готовності майбутнього спеціаліста до повноцінної соціалізації, соціальної взаємодії й самореалізації в суспільстві»;

- поняття готовність до міжкультурної комунікації є складним, багатокомпонентним утворенням, що включає в себе: спрямованість особистості на міжкультурну комунікацію, мовні знання та комунікативні вміння;

- готовність до міжкультурної комунікації є інтегративним особистісним новоутворенням, що виявляється через, як мінімум, наявність певного рівня знання іноземної мови, лінгвокраїнознавчих орієнтацій і комунікативних умінь.

Зауважимо, що професійна підготовка майбутніх інженерів-судномеханіків до міжкультурної

комунікації не завжди усвідомлюється майбутніми морськими фахівцями як важлива умова їх ефективної професійної діяльності [19]. Проте, сучасні вимоги провідних судноплавних компаній, кріюінгових агентств включають, крім обов'язкового диплома про здобуту освіти або СОС (certificate of competency) «сертифіката компетентностей», володіння іноземною мовою (як правило, англійською), високий рівень прояву комунікативних здібностей та вміння роботи у межах мультикультурного екіпажу. Таким чином, міжкультурна комунікація висувається в якості важливого чинника успішної професійної діяльності морського фахівця.

Проаналізувавши трактування різних аспектів поняття «готовність» та «міжкультурна комунікація», у рамках нашої наукової розвідки пропонуємо розглядати готовність майбутніх інженерів-судномеханіків до міжкультурної комунікації як частину складної характеристики професіоналізму – готовності фахівців морської галузі до професійної діяльності, як функціональний стан і як стійку якість особистості, що передбачає: спрямованість та позитивну мотивацію майбутніх інженерів-судномеханіків до професійної міжкультурної взаємодії з урахуванням поваги до інших культур, їх традицій, діалогу, ділового співробітництва, толерантності, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, емпатії.

Обґрунтування найбільш ефективних педагогічних умов формування готовності майбутніх інженерів-судномеханіків до міжкультурної комунікації є перспективним і може стати предметом подальшого наукового пошуку.

Рецензент:

д.пед.н., професор Н.В.Слюсаренко

Список використаних джерел

1. **Бацевич Ф.** Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф. Бацевич. – К.: Довіра, 2007. – 205 с. 2. **Великий** тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов.

ред. В.Т.Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с. 3. **Гайсина Л.Ф.** Готовность студентов вуза к общению в мультикультурной среде и ее формирование: монография. – Оренбург: РИК ГОУ ОГУ, 2004. – 113 с. 4. **Даль В.** Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 томах / В. Даль. – М.: Рус. яз., 1991. – Т. 1. – 684 с. 5. **Девятова Г.Г.** Формирование готовности будущих учителей иностранного языка к межкультурной коммуникации: дис...канд. пед.наук: 13.00.08 / Г.Г. Девятова. – Магнитогорск, 2002. – 189 с. 6. **Ефремов О.Ю.** Педагогика. Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2010. — 352 с. 7. **Ковалев А.Г.** Психология личности / А.Г. Ковалев. – М.: Знание, 1969. – 361 с. 8. **Козак А.В.** Формування готовності майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин до міжкультурної комунікації: дис.. канд. пед. наук: 13.00.04 / Алла Володимирівна Козак. – Луцьк, 2011. – 243 с. 9. **Кондрашова Л.В.** Методика подготовки будущего учителя к педагогическому взаимодействию с учащимися / Л.В. Кондрашова. – М.: Прометей МГПИ им. Ленина, 1998. – 160с. 10. **Линенко А.Ф.** Теория и практика формирования готовности студентов педагогических вузов к профессиональной деятельности: дис. ... доктора пед. наук : 13.00.01, 13.00.04 / А. Ф. Линенко. – К., 1996. – 378 с. 11. **Максименко С.Д.** Фахівця потрібно моделювати [Текст] / С. Д. Максименко, О. М. Пелех // Рідна школа, 1994. – № 3–4. – С. 68–72. 12. **Моляко В.О.** Психологічна готовність до творчої праці / В. О. Моляко. – К.: Знання, 1989. – 60 с. 13. **Новий** тлумачний словник української мови: у 3 томах/ уклад. В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. – К.: Аконт, 2003. – Т.1. – 926 с. 14. **Платонов К.К.** Структура и развитие личности. – М.,1971. 15. **Подольск Л. Г.** Психология вищої школи: навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л. Г. Подольск, В. І. Юрченко. – К.: ТОВ “Філ-студія”, 2006. – 320 с. 16. **Садохин А.П.** Введение в теорию межкультурной коммуникации : учебное пособие / А.П. Садохин. – М.: КИОРУС, 2014. – 254 с. 17. **Сафина М.С.** Формирование готовности к межкультурной коммуникации студентов гуманитарных вузов (на материале изучения иностранного языка): дис...канд. пед.наук: 13.00.01 / М.С. Сафина. – Казань, 2005. – 185с. 18. **Сластенин В.А.** Социальный педагог и социальный работник: личность и профессия // Теория и практика социальной работы: отечественный и зарубежный опыт. В 2-х т. - М., Тула, 1993. - С. 265 - 274. 19. **Kahveci E., Lane T., Sampson H.** Transnational Seafarer Communities / Erol Kahveci, Tony Lane, Helen Sampson. – UK: Seafarers International Research Centre, Cardiff University, 2002. – 41 p. 20. **Ting-Toomey S.** Communicating Across Cultures / S. Ting-Toomey. – New York : The Guilford P, 1999. – 310 p.

References

1. **Batsevykh F.** Slovnyk terminiv mizhkul'turnoi komunikatsii / F. Batsevykh. – K.: Dovira, 2007. – 205 s.
2. **Velykyy** tlumachnyy slovnyk suchasnoi ukrains'koi movy / uklad. i holov. red. V. T. Busel. – K.; Irpin': VTF «Perun», 2005. – 1728 s.
3. **Gaysyna L.F.** Gotovnost' studentov vuza k obshcheni'yu v mul'tikul'turnoy srede i ee formirovaniye: monografiya. – Orenburg: RYK GOU OGU, 2004. – 113 s.
4. **Dal' V.** Tolkovyy slovar` zhyvogo velikorusskogo yazyka: v 4 tomakh / V. Dal'. – M.: Rus. yaz., 1991. – T. 1. – 684 s.
5. **Devyatova G.G.** Formirovaniye gotovnosti budushchikh uchiteley inostrannogo yazyka k mezhkul'turnoy komunikatsii: dis...kand. ped.nauk: 13.00.08 / G.G. Devyatova. – Magnitogorsk, 2002. – 189 s.
6. **Efremov O.Yu.** Pedagogika. Uchebnoe posobie. — SPb.: Piter, 2010. — 352 s.
7. **Kovalev A.G.** Psikhologiya lichnosti / A.G. Kovalev. – M.: Znaniye, 1969. – 361 s.
8. **Kozak A.V.** Formuvannya gotovnosti maybutnikh fakhivtsiv u sferi mizhnarodnykh vidnosyn do mizhkul'turnoi komunikatsii: dis.. kand. ped. nauk: 13.00.04 / A.V. Kozak. – Lutsk, 2011. – 243 s.
9. **Kondrashova L.V.** Metodyka podgotovki budushchego uchitelya k pedagogicheskomu vzaimodeystviyu s uchashchimisya / L.V. Kondrashova. – M.: Prometei MGPI im. Lenina, 1998. – 160s.
10. **Linenko A.F.** Teoriya i praktika formirovaniya gotovnosti studentov pedagogicheskikh vuzov k professionalnoy deyatel'nosti: dis. ... doktora ped. nauk: 13.00.01, 13.00.04 / A. F. Linenko. – K., 1996. – 378 s.
11. **Maksymenko S.D.** Fakhivtsya potribno modelyuvaty [Tekst] / S. D. Maksymenko, O. M. Pelex // Ridna shkola, 1994. – № 3–4. – S. 68–72.
12. **Molyako V.O.** Psykhologichna gotovnist` do tvorchoyi praci / V.O. Molyako. – K.: Znannia, 1989. – 60 s.
13. **Novyy** tlumachnyy slovnyk ukrainskoi movy: u 3 tomakh/ uklad. V.V. Yaremenko, O.M. Slipushko. – K.: Akonit, 2003. – T.1. – 926 s.
14. **Platonov K.K.** Struktura i razvitie lichnosti. – M., 1971.
15. **Podolyak L. G.** Psykhologiya vyshchoi shkoly: navchal'nyy posibnyk dlia magistrantiv i aspirantiv / L.G. Podolyak, V.I. Yurchenko. – K.: TOV «Fil-studiia», 2006. – 320 s.
16. **Sadokhin A.P.** Vvedenie v teoriyu mezhkul'turnoy komunikatsii: uchebnoe posobie / A.P. Sadokhin. – M. : KIORUS, 2014. – 254 s.
17. **Safina M.S.** Formirovaniye gotovnosti k mezhkul'turnoy komunikatsii studentov gumanitarnykh vuzov (na materiale izucheniya inostrannogo yazyka): dis...kand. ped.nauk: 13.00.01 / M.S. Safina. – Kazan', 2005. – 185s.
18. **Slastenin V.A.** Sotsialnyy pedagog i sotsialnyy rabotnik: lichnost` i professiya // Teoriya i praktika sotsial'noy raboty: otechestvennyy i zarubezhnyy opyt. V 2-x t. - M., Tula, 1993. - S. 265 - 274.
19. **Kahveci E., Lane T., Sampson H.** Transnational Seafarer Communities / Erol Kahveci, Tony Lane, Helen Sampson. – UK: Seafarers International Research Centre, Cardiff University, 2002. – 41 p.
20. **Ting-Toomey S.** Communicating

Across Cultures / S. Ting-Toomey. – New York: The Guilford P, 1999. – 310 p.